

RISK MANAGEMENT

การบริหารความเสี่ยง

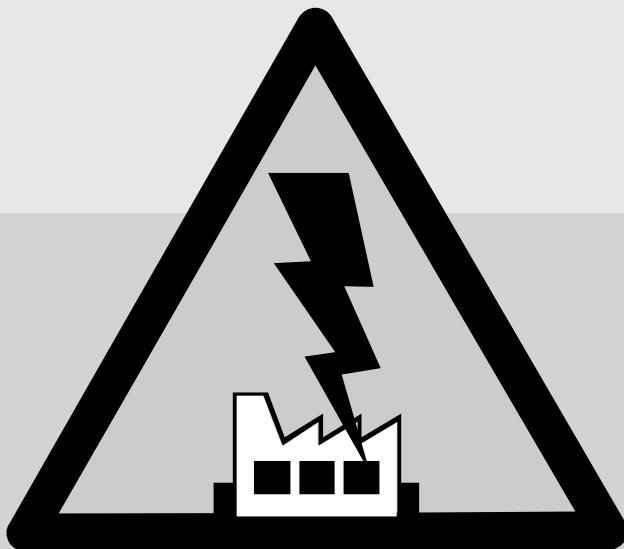

คุณอ... พิชิตความเสี่ยง อย่างง่ายๆ ॥และได้ผล !
ผู้เขียน : ดร. ชัยเสถียร พรหมศรี

RISK MANAGEMENT

การบริหารความเสี่ยง

คุ้มครอง... พิชิตความเสี่ยง อย่างจ่ายๆ และได้ผล !
ผู้เขียน : ดร. ชัยฤทธิ์ พรมศรี

การบริหารความเสี่ยง

ผู้เขียน ดร. ชัยเสถียร์ พรมศรี

ราคา 105 บาท

พิมพ์ครั้งที่ 1 : กันยายน 2550

ส่วนลิขสิทธิ์โดย : บริษัท เอ็กซ์เพอร์เน็ท จำกัด

จัดพิมพ์และ

จัดจำหน่ายโดย : บริษัท เอ็กซ์เพอร์เน็ท จำกัด
2387 อาคารรวมทุนพัฒนา ถ. เพชรบุรีตัดใหม่
บางกะปิ ห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310
โทร. 0-2718-1821 (10 คู่สาย)
แฟกซ์ : 0-2718-1831
<http://www.expernetbooks.com>
e-mail: public@expernetbooks.com

พิมพ์ที่ : บริษัท ออฟเซ็ท ครีเอชั่น จำกัด

โทร. 0-2870-2630-2, 0-2870-2629

ข้อมูลทางบรรณาธุกกรมหอสมุดแห่งชาติ

ชัยเสถียร์ พรมศรี.

การบริหารความเสี่ยง.--กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เพอร์เน็ท, 2550.

103 หน้า.

1. การบริหารความเสี่ยง. I. ชื่อเรื่อง.

658.155

ISBN 978-974-414-034-0

ในกรณีที่ต้องการซื้อเป็นจำนวนมาก เพื่อใช้ในการสอน การฝึกอบรม การส่งเสริมการขาย หรือ
เป็นของขวัญพิเศษ กรุณาติดต่อสอบถามราคายังคงเดิมได้ที่ โทร. 0-2718-1821 (10 คู่สาย)

คำนำผู้เขียน

ความเสี่ยงนั้นเป็นสิ่งที่อยู่รอบๆ ตัวเรา ทราบได้ที่เรายังมีลมหายใจอยู่ เราก็ยังคงมีความเสี่ยงอยู่ตลอดเวลา ในการทำงานในองค์กร ก็ เช่นเดียวกัน ไม่ใช่เรื่องง่ายที่องค์กรใดองค์กรหนึ่งจะบรรลุวัตถุ ประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างราบรื่น เนื่องจากต้องเผชิญกับอุปสรรคจาก หน้ามากบ้างน้อยบ้างแตกต่างกันไป ซึ่งก็อาจกล่าวได้ว่า อุปสรรค ขาดหนามเหล่านั้นก็คือความเสี่ยงนั้นเอง เพราะความเสี่ยงคือปัจจัย ที่อาจขัดขวางความต้องการ หรือจุดมุ่งหมายของคนใดคนหนึ่งหรือ องค์กรใดองค์กรหนึ่งไม่ให้เป็นไปตามที่คาดหวังไว้

จากประสบการณ์ที่ผ่านมา ผู้เขียนได้มีโอกาสไปทำแผนบริหาร ความเสี่ยงให้กับองค์กรหลายแห่ง ซึ่งก็ทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนมากยิ่ง ขึ้นว่า ความเข้าใจในเรื่องการบริหารความเสี่ยงของคนในหน่วยงาน ต่างๆ นั้นยังมีข้อจำกัดอยู่มากพอสมควร และยังไม่มีการจัดลำดับความ สำคัญหรือวางแผนเพื่อจัดการความเสี่ยงอย่างดีเพียงพอ ซึ่งตรงนี้ถือ เป็นอันตรายอย่างยิ่ง ในขณะที่การแสวงหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงก็มีอยู่อย่างจำกัด หนังสือในแนว นี้หรือที่เกี่ยวข้องยังมีจำนวนน้อยอยู่มากที่เดียว

ด้วยเหตุนี้ผู้เขียนจึงได้รวบรวมบทความที่ได้เขียนลงตามวารสาร และหนังสือพิมพ์ต่างๆ มาไว้เป็นเล่มเดียวกัน เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลให้เกิด ความเข้าใจในเรื่องความเสี่ยงมากยิ่งขึ้น พร้อมกันนี้ยังได้เพิ่มเติมใบงาน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในบางบทบางตอน เพื่อ

ความเข้าใจที่ชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติในองค์กรของท่านได้ทันที เพื่อที่ท่านและองค์กรของท่านจะได้ไม่ต้องเผชิญกับความเสี่ยงอีกต่อไป

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะมีประโยชน์กับท่านไม่มากก็น้อย และช่วยท่านบริหารความเสี่ยงได้ดีมากยิ่งขึ้น

ด้วยความปรารถนาดี

ดร. ชัยเสนาจิ พรหมศรี

สารบัญ

	หน้า
คำนำผู้เขียน	3
บทที่ 1 ปฐมบทแห่งความเสี่ยง (Risk Prologue)	7
↗ ล่องการตัวเองว่าสิ่งเหล่านี้เป็นความเสี่ยงหรือไม่	9
บทที่ 2 แนวคิดพื้นฐานของการบริหารความเสี่ยง (Overview of Risk Management)	13
↗ การบริหารความเสี่ยง	17
ขั้นที่ 1 การระบุถึงความเสี่ยงและโอกาสของ ความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น	21
ขั้นที่ 2 วัดความตื้นและความรุนแรงของความสูญเสีย และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น	27
ขั้นที่ 3 ประเมินตัวเลือกและเลือกเทคโนโลยีที่สุด ในการรับมือกับความเสี่ยง	30
ขั้นที่ 4 การนำเข้าโปรแกรมการบริหารความเสี่ยง ไปปฏิบัติ	34
ขั้นที่ 5 การติดตามผล	36
บทที่ 3 การบริหารความเสี่ยงสำหรับโครงการ (Project Risk Management)	41
↗ ความเสี่ยงในโครงการ	43
↗ การบริหารความเสี่ยงในโครงการ	48

	หน้า
บทที่ 4 การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง เพื่อความมั่นคงปลอดภัย (Security Risk Analysis and Assessment)	61
↳ แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับความเสี่ยง	63
↳ การบริหารความเสี่ยง	64
↳ การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง เพื่อความมั่นคงปลอดภัย	71
↳ วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	79
บทที่ 5 ถ่ายโอนความเสี่ยงด้วยการทำประกันภัย (Transferring Risks with Insurance)	89
↳ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถประกันได้	90
↳ ความเสี่ยงที่สามารถประกันได้	91
↳ ประเภทของประกันทางธุรกิจ	93
ประโยชน์	103

ปฐมบทแห่ง ความเสี่ยง

(Risk Prologue)

a องค์รูปภาพต่างๆ ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามตัวเองว่า เคยกระทำสิ่งต่างๆ เหล่านี้หรือไม่ ? หรือกระทำในสิ่งที่คล้ายคลึงกันอย่างนี้หรือไม่ ? ถ้าเคย เป็นพระยะไร ? และถ้าไม่เคย เป็นพระยะไร ? และเคยคิดบ้างไหมว่าคนที่กระทำการในลักษณะนั้น ทำไม่ถึงตัดสินใจทำสิ่งเหล่านี้ ?

1. การเล่นการพนัน

เคย

ไม่เคย

2. การเล่นพาดโผน

เคย

ไม่เคย

3. การปีนเขา หรือ การพจญภัย

เคย

ไม่เคย

ล่องกານตัวເວົ້ວສິ່ງເຫຼຳນີ້ ເປັນຄວາມເສື່ອງຫຮີວິໄມ ?

ถ้าຄາມວ່າສິ່ງເຫຼຳນີ້ເປັນຄວາມເສື່ອງຫຮີວິໄມ ແນ່ນອນວ່າຄຳຕອບກີ່ວິ້ວ່າ “ເປັນ” ເພຣະໂອກາສທີ່ເວົ້ວຈະໄດ້ຮັບຄວາມເສີຍຫາຍຫຮີວິຄວາມສູງເສີຍອັນເນື່ອງມາຈາກກາຮກຮະທຳໃນລັກໝັນະນີ້ນັ້ນມີອູ້ໄມ່ນ້ອຍ ແຕ່ທຳໄມໃນບາງຄວັງຄົນບາງຄົນຄື່ງຍອມເສື່ອງທີ່ຈະກະທຳກາຮກໃນລັກໝັນະນີ້ນັ້ນ ຄຳຕອບຈ່າຍ ກີ່ວິ້ວ່ານັ້ນເປັນພຣະວ່າ ເຂົມື່ແຮງຈຸງໃຈໃຫ້ກະທຳ

ຄົນເຮົາເນື່ອມີແຮງຈຸງໃຈທີ່ເປັນຕົວຂັບໃຫ້ເກີດກາຮກແສດງພຸດີກຣມໃດໆອອກມາ ພວກເຂົກໍຈະກຳລັພວທີ່ຈະເສື່ອງທຳໃນເຮື່ອງທີ່ບາງຄົນອາຈະມອງວ່າໄມ່ນ່າສນໃຈຫຮີວິໄມ່ນ່າກະທຳ ແຕ່ທັນນີ້ທັນນີ້ກື່ນອູ້ກັບວ່າປັຈັຍທີ່ກະຕຸ້ນໃຫ້ເກີດຄວາມຝຶງພອໃຈນັ້ນມີຮະດັບທີ່ມາກເພີຍພອທີ່ຈະໂນມນ້າວໃຈຂອງເຂົມື່ແຮງຈຸງໃຈໃຫ້ກະທຳ

ບາງຄົນອາຈະມອງເຫັນຕົວເລຂທີ່ຈະໄດ້ຈາກກາຮກເລ່ນກາຮພັນຫຮີວິລອຕເຕອີ່ມີຄ່າມາກກວ່າເຈີນລົງທຸນທີ່ຕ້ອງເສື່ອງໄປ ໂດຍໄມ່ໄດ້ຄຳນຶ່ງຄື່ງວ່າເຈີນທີ່ລົງທຸນໄປມີໂອກາສທີ່ຈະເສີຍມາກກວ່າກາຮກໄດ້ເຈີນຫລາຍເຫົ່ານັກ ທີ່ກະທຳເລ່ນພາດໂພນຫຮີວິຜົງກັບຕ່າງໆ ອາຈະກະຕຸ້ນກາຮກອົບສນອງຄວາມຕ້ອງກາຮກໃນຈິຕໃຈທີ່ຕ້ອງກາຮກໄດ້ຮັບກາຮຍອມຮັບນັບຄື່ອຈາກຄົນຮອບໜ້າງວ່າກະທຳໃນສິ່ງທີ່ຄົນອື່ນໄມ່ກຳລັກກະທຳ ເພຣະສິ່ງເຫຼຳນັ້ນເປັນເຮື່ອງທີ່ເສີຍມາກເກີນກວ່າຄົນຫລາຍໆ ຄົນຈະຍອມຮັບໄດ້

วิธีการที่นิยมใช้ในเวลาบรรยายเรื่องความเสี่ยง เพื่อให้ทุกคนที่เข้าร่วมประชุมเห็นภาพที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นก็คือ การให้ทุกคนหยิบเหรียญขึ้นมาหนึ่งเหรียญแล้วเลือกว่าจะเอาด้านหัวหรือด้านก้อย หากหมุนเหรียญเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผลปรากฏว่าด้านที่ได้ของเหรียญตรงกันข้ามกับด้านที่ตนเองเลือกไว้ ผู้เข้าร่วมประชุมจะต้องเสีย 1,000 บาท แต่ถ้าผลออกมากปรากฏว่าด้านของเหรียญตรงกับที่ผู้เข้าร่วมประชุมได้เลือกไว้ ผู้เข้าร่วมประชุมจะได้รับเงิน 2,000 บาท หลังจากนั้นก็จะถ้ามผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อสร้างความแนใจอีกครั้งหนึ่งว่า โครงสร้างใจที่จะเล่นกิจกรรมนี้ต่อไปอีกบ้าง ซึ่งมีมากกว่าครึ่งที่ยกมือว่าพร้อมที่จะเล่นกิจกรรมนี้ แต่จากการตั้งเงื่อนไขในลักษณะนี้ก็มีหลายคนที่ไม่กล้าที่จะเล่นต่อไป นั่นหมายความว่า ความเสี่ยงได้เกิดขึ้นแล้ว และโอกาสที่จะได้เสียของเขาก็คือ 50-50 หรือครึ่งต่อครึ่ง ทำให้เขามีมั่นใจว่าผลที่ได้จะเอื้อประโยชน์ให้กับตัวเองหรือไม่ ถึงแม้จำนวนผลตอบแทนที่จะได้จากการเสี่ยงมีมูลค่าสูงกว่าเงินที่ต้องเสียก็ตาม

ประเด็นหนึ่งที่อาจสังเกตได้จากการกระทำที่เสี่ยงในลักษณะนี้ก็คือ ความเสี่ยงเหมือนเหรียญที่มี 2 ด้านเสมอ คือ อาจก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียได้ตลอดเวลา หรืออาจกล่าวได้ว่า ความเสี่ยงนั่นมาซึ่งผลกำไรและการสูญเสียในเวลาเดียวกัน เพราะฉะนั้นก็ขึ้นอยู่กับพื้นฐานและความมั่นใจหรือแรงจูงใจของคนแต่ละคนว่าพร้อมที่จะเสี่ยงมากน้อยแค่ไหน อย่างไรก็ตามมุ่งมองที่น่าสนใจที่เราอาจมองได้ก็คือ บางคนยอมเสี่ยงแบบไม่มั่นใจว่าตัวเองจะรับความเสี่ยงนั้นได้หรือไม่ หรือเข้าทำนองจับเสือมือเปล่า แต่บางคนกล้าที่จะเสี่ยง เพราะรู้ดีว่า ถ้า

เกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันขึ้น ตนเองสามารถรับมือกับความเสี่ยงนั้นได้ เช่น มีเงิน 1,000 บาทในกระเป๋าที่พร้อมจะจ่ายเมื่อเล่นแพ็ ชิ่งถือเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ แต่บางครั้งก็ทำอะไรเกินตัวหรือเกินกำลังที่ตนเองจะสามารถรับมือหรือจัดการไหว ทำให้เกิดผลเสียตามมากรามาย ด้วยเหตุนี้การที่คนคนหนึ่งตัดสินใจจะเสี่ยง จึงควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเสี่ยงที่ตัวเองสามารถรับมือและจัดการได้

ในความเป็นจริงความเสี่ยงที่เกิดขึ้นโดยมนุษย์ก็มีพื้นฐานมาจากการความโลภของมนุษย์ หรือความอยากของมนุษย์นั้นเอง ไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงแบบใดก็ตาม เพราะฉะนั้นถ้าเราสกัดความโลภหรือความอยากออกไปได้ ความเสี่ยงก็จะลดน้อยลงไปตามลำดับ ความเสี่ยงนั้นก็เหมือนกับสิ่งที่อยู่ตรงข้ามกัน 2 ด้าน เช่น

- การที่เราคาดหวังอะไรบางอย่าง เรายังต้องเสี่ยงกับการผิดหวังด้วย
- การที่เราต้องการมีความสุข เรายังต้องเสี่ยงกับการมีความทุกข์ด้วย
- การที่เราต้องการความสำเร็จมั่งคั่งร่ำรวย เรายังต้องเสี่ยงกับความล้มเหลวด้วย

เหล่านี้เป็นตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นว่า ความเสี่ยงเป็นสิ่งที่มี 2 ด้านเสมอ เมื่อเราเลือกที่จะเสี่ยงแล้ว ก็ต้องทำใจยอมรับผลที่จะเกิดขึ้นในทางที่เราไม่ได้ต้องการไว้ด้วย อย่างไรก็ต้องพยายามนำ

เสนอกลยุทธ์ หรือวิธีการที่ใช้ในการบริหารความเสี่ยง และทำให้ความเสี่ยงลดลงหรือເຂົ້າປະໂຍດນີ້ຕ່ອງຕັ້ງເຮັດວຽກທີ່ສຸດ ໂດຍເນື່ອທຽບຄື່ງພື້ນຖານ ຄວ່າວາ ຂອງຄວາມເສື່ອງແລ້ວ ໃນບທຕ່ອງໄປລອງມາດູວ່າເຮົາຈະບໍລິຫານຄວາມເສື່ອງໄດ້ຢ່າງໄຮບ້າງ

